

Bemærkninger til lovforslaget

Lovforslaget er baseret på en enstemmig indstilling fra Fiskerikommissionen af 9. juni 1975. Kommissionen har i en betænkning afgivet den 10. november 1978, der specielt omhandler fiskeindustriens forhold, bl. a. indstillet, at der gennemføres en statsgarantiordning for driftslån til konsumfiskeindustrien, ydet af pengeinstitutterne. Baggrunden for dette forslag er den anstrengte økonomiske situation, mange virksomheder befinder sig i som følge af stadig strammere forsyningsforhold og vanskeligheder i afsætningen på det betydningsfulde amerikanske marked som konsekvens af kursudviklingen for dollar.

Fiskeindustrien har ca. 9.000 beskæftigede og havde i 1977 en produktion på i alt 3,5 mia. kr. Den samlede eksport af forarbejdede fiskeriprodukter var i 1977 ca. 2,5 mia. kr., hvortil kommer eksporten af uforarbejdet fisk på ca. 1,3 mia. kr. Der er således tale om en erhvervsgren med en betydelig eksportandel. Erhvervet er i overvejende omfang placeret i egnsudviklingsområder og præget af små og mellemstore virksomheder.

Forsyningsituationen i 1978 har været præget af tilbagegangen i de danske fangster af den for konsumfiskeindustrien vigtigste fiskeart torsk på ca. 20 pct. i forhold til 1977, hvilket dog i noget omfang er afbødet ved øget import. Udviklingen i 2. halvår 1978 har været særlig markant efter indførelse af fangststop for torskefiskeriet såvel i Nordsøen som i Østersøen. Også for 1979 må der generelt forudses at blive forsyningsvanskeligheder.

I denne situation har konsumfiskeindustrien søgt at tilpasse produktionen ved at forarbejde andre fiskearter end de traditionelle og foretage en højere forædling af råvarerne. Fiskerikommissionens ovennævnte betænkning indeholder også forslag om at søge en sådan udvikling fremmet, idet kommissionen foreslår et konkret projekt udformet med henblik på støtte til produktion af hvillingefileter.

Lovforslaget søger at dække de øgede likviditetskrav, som disse forhold indebærer for en række virksomheder. Ved garantiydelsen åbnes der mulig-

hed for, at pengeinstitutterne kan yde lån, som de ud fra almindelige bankmæssige kriterier ellers ikke ville have fundet grundlag for at yde til virksomhederne med de deraf følgende alvorlige vanskeligheder for disse og for beskæftigelsen på virksomhederne.

Lovforslaget har samme karakter som den tidligere lov om statsgaranti for driftslån til virksomheder inden for konsumfiskeindustrien, lov nr. 449 af 17. september 1975, som ændret ved lov nr. 323 af 10. juni 1976. I henhold til denne lovgivning, kunne der ligeledes inden for en beløbsramme af 50 mill. kr. ydes garanti af statskassen for driftslån til virksomheder inden for konsumfiskeindustrien. Garantiforpligtelsen i henhold til denne lov var imidlertid indrettet som en tabskaution fra statens side, hvilket gav anledning til en vis kritik både fra fiskeindustrien og fra pengeinstitutterne, idet dette administrativt indebar en del vanskeligheder. Det må skønnes, at det bl. a. er af denne årsag, at ovennævnte låneramme kun blev udnyttet med ca. 26 mill. kr.

Man har på denne baggrund i lovforslaget anført, at staten indtræder som selvskyldnerkautionist, hvilket er det almindelige princip for statsgaranterede lån til erhvervslivet fra pengeinstitutterne.

De lokale pengeinstitutter vil i de fleste tilfælde have nøje kendskab til den enkelte virksomheds forhold og vil derfor være i stand til at overskue den risiko, som vil være forbundet med den foreslåede midlertidige garantiordning, der, som det fremgår af § 2, bygger på en risikodeling mellem staten og pengeinstitutterne.

Ved etableringen af et sådant samarbejde med pengeinstitutterne, der vil blive formaliseret ved en rammeaftale efter tilsvarende retningslinier, som blev lagt til grund ved administrationen af ovennævnte lov nr. 449 af 17. september 1975, skulle der være tilvejebragt den mest enkle og bedst kvalificerede administration af ordningen. Garantierne tænkes efter indstilling fra pengeinstitutterne ydet af Kongeriget Danmarks Fiskeribank efter en procedure, der vil blive aftalt med pengeinstitutterne.